

Єдиний інформаційний простір спільноти України

Барвінок М.В. ст.. викладач

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Інтегровані інформаційні системи почали створюватися в нашій державі ще в шістдесяті роки минулого сторіччя. Серед зазначених систем можна назвати державну мережу автоматизованих центрів науково-технічної інформації та національну автоматизовану систему з суспільних наук.

Пізніше прийнято концепцію створення загальнодержавної автоматизованої системи збору та обробки інформації, в основу якої було покладено принцип об'єднання галузевих і відомчих автоматизованих систем управління з територіальними. Разом з тим, відзначимо різноманітне застосування терміна “єдиний інформаційний простір” у різних нормативних правових актах і літературі. Цей термін вживають дуже широко, але його зміст як наукового поняття розроблено не повною мірою. У технічному розумінні єдиний інформаційний простір визначено як сукупність баз і банків даних, технологій їх ведення та використання, інформаційно-телекомунікаційних систем і мереж, що функціонують на основі єдиних принципів і за загальними правилами, що забезпечує інформаційну взаємодію організацій і громадян, а також задоволення їхніх інформаційних потреб.

Єдиний інформаційний простір спільноти України представляється як територіально розподілені сукупності інформаційних ресурсів, технологій їх створення, ведення, використання і захисту шляхом організації доступу користувачів до них через мережі передачі даних, що функціонують на основі правових і технологічних норм, принципів і правил, що забезпечують інформаційну взаємодію організацій і громадян, а також задоволення їхніх інформаційних потреб. Наведений вище аналіз свідчить про необхідність уніфікації поняття єдиного інформаційного простору не тільки на рівні законодавства України, а й з урахуванням міжнародних і наукових аспектів.

Отже, єдиний інформаційний простір пропонується визначити як сукупність інформаційних технологій, інформаційних систем, інформаційно-телекомунікаційних мереж, що дає змогу на основі єдиних принципів забезпечити інформаційну взаємодію державних органів, організацій і громадян.

Дії органів державної влади у всіх напрямках створення єдиного інформаційного простору мають бути регламентовані законодавством, яке визначає права та обов'язки органів державної влади щодо створення державних інформаційних ресурсів і організації доступу до них, а також системою стандартів і уніфікованих форм документів, класифікаторів, засобів інформаційних технологій, протоколів зв'язку та інших засобів інформатизації.

Одним із завдань Концепції названо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади та загальнодоступності державних інформаційних ресурсів, створення умов для ефективної взаємодії між органами державної влади та громадянами на основі використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Створено систему засвідчувальних центрів у галузі електронного підпису. Донедавна інформатизація органів державної влади була орієнтована переважно на підвищення ефективності власної діяльності, що призвело до створення значної кількості відомчих інформаційних систем, призначених для задоволення інформаційних потреб обмеженого кола користувачів і не сумісних між собою. Сформована ситуація потребувала активізації розвитку процесів інтеграції державних інформаційних ресурсів. Разом з тим, і сьогодні залишаються актуальними такі проблеми, як невиправдане дублювання введення однотипних даних у різних інформаційних підсистемах, відсутність єдиних класифікаторів, довідників, механізмів оперативного оновлення відомостей. Це істотно обмежує можливість застосування автоматизованих засобів пошуку та обробки інформації, що негативно позначається на якості надання державних послуг та виконання державних функцій. Потрібно також

враховувати, що в державних інформаційних ресурсах міститься значна кількість персональних даних громадян, доступ до яких регулюється Законом від 01.06.2010 р. № 2297-VI “Про захист персональних даних”.

Базовими державними інформаційними ресурсами є державні інформаційні ресурси, що містять унікальні відомості про фізичну або юридичну особу, призначені для використання під час здійснення міжвідомчої інформаційної взаємодії. Організація інформаційної взаємодії органів державної влади передбачає, зокрема, вирішення питань інформаційної безпеки. У міру розвитку інформаційних технологій правове забезпечення інформаційної безпеки, що являє собою стан захищеності збалансованих інтересів особистості, суспільства і держави в інформаційній сфері від внутрішніх і зовнішніх загроз, набуває практично першорядного значення. Стратегією національної безпеки України, затвердженою указом Президента України від 12.02.2007 р. № 105/2007, передбачено, що загрозам інформаційній безпеці запобігають, зокрема, за рахунок підвищення рівня захищеності корпоративних та індивідуальних інформаційних систем, створення єдиної системи інформаційно-телекомунікаційної підтримки потреб системи забезпечення національної безпеки.

Висновок:

Формування і розвиток єдиного інформаційного простору України і відповідних державних інформаційних систем повинно здійснюватися на міжгалузевому і міжрегіональному рівнях, із застосуванням комплексного, системного підходу до вирішення правових, організаційних і технічних питань. Впровадження нових технологій і вдосконалення інформаційного законодавства має спиратися не тільки на потреби оптимізації внутрішньої діяльності окремо взятого органу державної влади, а й на підвищення ефективності міжвідомчої взаємодії та надання державних послуг. Необхідна співпраця в інформаційній сфері з іншими державами та міжнародними

організаціями, що уможливить інтеграцію зі світовим інформаційним простором.

Список використаних джерел:

1. Макаренко Є. А. Європейська інформаційна політика
2. Кармелюк І. М. Розвиток інформаційного простору як запорука управління державою власним гуманітарним капіталом
3. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2010 № 2250-р “Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні”
4. Єсімов С. С. Формування єдиного інформаційного простору в діяльності державних органів України